

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

***МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ
ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ
КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ***

**МАТЕРІАЛИ
науково-методичного семінару
викладачів економічного факультету
ХНПУ імені Г.С.Сковороди**

Харків 2016

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Зеленько О. О., к.е.н., доцент кафедри

Необхідність підвищення якості економічної освіти в Україні потребує постійного пошуку шляхів удосконалення викладання економічних дисциплін на засадах національної концепції економічної освіти. Основною метою економічної освіти можна вважати формування економічного мислення, а її результатом – економічно доцільну практичну діяльність. В практичній площині викладання економічної теорії вкрай важливим є не тільки розкрити зміст економічних категорій та процесів, а й знайти ефективний формат отримання інформації, домогтись її засвоєння на рівні мислення та поведінки людини. Економічна освіта і виховання допомагають людині легше орієнтуватися в економічній діяльності і приймати правильне рішення, виконувати свої економічні функції.

Головне завдання економічної освіти – розкриття змісту економічних понять, категорій, законів, розвиток інтересу до економіки і потреби в постійному оновленні знань, формуванні навиків економічного мислення, формуванні економічної свідомості.

Традиційні методи навчання, що розраховані на відносно стабільну навчальну інформацію, на сучасному етапі розвитку світової економіки та науки є, на нашу думку, не найбільш ефективними. Також важливим є розуміння того, що сьогодні основне в підготовці фахівця – це не оволодіння сумою певного масиву знань, а формування умінь та навичок наукової, дослідницької, винахідницької діяльності, виховання економічного, професійного мислення. Виконанню цього завдання сприяє цілий комплекс форм навчального процесу, що активно розвиваються, оскільки ці форми навчальної діяльності стимулюють студентів до активного засвоєння знань,

спонукають до самостійного пошуку вирішення проблем, формують професійні інтереси, розвивають системне мислення.

Виходячи з вищезазначеного, важливим вбачається використання різноманітних практичних завдань, що сприятиме активному сприйняттю теоретичного матеріалу в навчальному процесі, розвитку умінь та навичок самостійного вироблення рішень із проблемних питань. Дослідження психологів підтверджують зазначену думку: "...в пам'яті людини закарбовується 10 % почутого, 50% побаченого і почутого. Зроблене ж самою людиною закарбовується в пам'яті на 90 %" [2, 6].

Використання практичних завдань при викладанні економічних дисциплін дозволяє значно покращити рівень засвоєння матеріалу студентами та, відповідно, підвищити рівень їх знань, а вивчення та застосування спеціального програмного забезпечення щодо реалізації зазначених процесів є запорукою формування працівників нового типу, які забезпечать гідну конкуренцію на ринку робочої сили та стануть тими, хто створить новий оновлений імідж навчального закладу, випускниками якого вони є.

В теоретичній літературі, яка присвячена методиці навчання практичні роботи, які проводять у вищому навчальному закладі можна поділити на такі групи [1]:

1. *Ознайомчі практичні роботи.* Передбачають формування вмінь і навичок користування приладами, пристроями, необхідними для виконання різних видів практичних робіт.

2. *Підтверджуючі практичні роботи.* Виконуючи їх, студент отримує підтвердження правильності викладених на лекціях теоретичних знань.

3. *Частково-пошукові практичні заняття.* На таких заняттях студенти мають більше можливостей для творчої роботи. У методичних вказівках до такої роботи вказана лише мета, наявне лабораторне обладнання, порядок його взаємодії, а також план досліджень та орієнтовний перелік питань. Деталізацію плану дослідження і визначення повного переліку питань, які необхідно дослідити, виконує сам студент.

4. *Дослідні практичні роботи.* У таких роботах студентам задають лише мету дослідження, усі інші етапи її виконання вони планують самі. Цей вид доручають бригадам під керівництвом студентів з яскраво вираженими творчими здібностями. За такого виду роботи студенти витрачають багато часу на підготовку теоретичних та експериментальних досліджень, що передбачає відповідне оцінювання.

Використання в процесі початку різноманітних за складністю практичних завдань має низку переваг:

- вони допомагають забезпечити глибину вивченого матеріалу. Студенти застосовують усі рівні пізнання (знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез, оцінка та ін.);

- викладач має можливість диференційованого підходу до студентів із спеціальними потребами – особистісними та інтелектуальними;

- змінюється роль студентів: вони приймають важливі рішення щодо процесу навчання, розвивають комунікативні вміння й навички, організаційні здібності;

- основним джерелом мотивації навчання стає інтерес самого студента (відбувається перехід від зовнішньої мотивації (оцінка) до внутрішньої мотивації (потреба знань, розвиток професійних вмінь та практичних навичок);

- розвиток вмінь та навичок практичного застосування засвоєного матеріалу, формування умінь та навичок наукової, дослідницької, творчої діяльності;

- формування та подальший розвиток професійних інтересів, розвиток системного мислення студентів та ін.

Проте, в процесі використання практичних завдань на заняттях можуть проявитися недоліки їх застосування:

- складно налагодити взаємонавчання як постійний механізм в процесі підготовки майбутніх фахівців;

- результати роботи студентів є менш передбачуваними;

- дисципліна студентів на заняттях може бути проблемою для викладача;
- студент може вирішити проблему, яка зазначена в практичному завданні ситуативно, без попередньої теоретичної підготовки і розуміння особливостей економічних явищ і процесів;
- низький рівень активності студентів без попередньої підготовки до заняття;
- пошук студентами єдиної правильної відповіді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Практичне заняття, методика його підготовки і проведення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://npu.edu.ua!/e-book/book/html/D/ispu_kiovist_Ficyla_Pedagogika_VSh/670.html
2. Сборник деловых игр, конкретных ситуаций и практических задач: Метод. пособ. / В. И. Матирко, В. В. Поляков, И. М. Стариков, Ю. Т. Ткаченко: Под. ред. В. И. Мотирко. – М.: Высшая шк., 1991. – 255 с.